

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7023
Ημερομ. Κατάθεσης: 15/7/2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς

τους

Υπουργούς

Εθνικής Άμυνας, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Περιβάλλοντος
και Ενέργειας και
Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

15.7.2026

Θέμα: Δοκιμές στρατιωτικών τεχνολογιών υποβρύχιας επιτήρησης της ισραηλινής πολεμικής βιομηχανίας στο Λαύριο, περιβαλλοντικές επιπτώσεις και συμμετοχή ελληνικών δημόσιων φορέων στο πρόγραμμα "UnderSec".

Μια εξαιρετικά σοβαρή έρευνα του Μεσογειακού Ινστιτούτου Ερευνητικής Δημοσιογραφίας (MIIR), η οποία δημοσιεύθηκε στην «Εφημερίδα των Συντακτών», φέρνει στο φως την πραγματοποίηση δοκιμών προηγμένων τεχνολογιών υποβρύχιας επιτήρησης στο λιμάνι του Λαυρίου τον Μάρτιο του 2026. Οι δοκιμές αυτές έλαβαν χώρα στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος UnderSec (UnderWater Security), το οποίο χρηματοδοτείται με περίπου 6 εκατομμύρια ευρώ από το πρόγραμμα Horizon Europe. Στο συγκεκριμένο πρόγραμμα συμμετέχουν ενεργά το Υπουργείο Άμυνας του Ισραήλ, το Πανεπιστήμιο του Τελ Αβίβ, καθώς και η ισραηλινή κρατική πολεμική βιομηχανία RAFAEL, η οποία αναπτύσσει το υποβρύχιο σύστημα επικοινωνιών Broadlink που διαφημίζεται ως δοκιμασμένο σε πραγματικές πολεμικές επιχειρήσεις. Η εμπλοκή αυτών των φορέων, εν μέσω της διεθνούς κατακραυγής για τις στρατιωτικές επιχειρήσεις του Ισραήλ, προκαλεί έντονο προβληματισμό, ειδικά από τη στιγμή που στο πρόγραμμα συμμετέχουν ελληνικοί δημόσιοι φορείς, πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα, όπως ο Οργανισμός Λιμένος Λαυρίου, το Υπουργείο Ναυτιλίας, το ΕΛΚΕΘΕ, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και το Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο. Οι αποκαλύψεις αυτές αναδεικνύουν την ολοένα και στενότερη στρατιωτική, τεχνολογική και ερευνητική συνεργασία της Ελλάδας με το ισραηλινό στρατιωτικο-βιομηχανικό σύμπλεγμα. Την ώρα που το Ισραήλ κατηγορείται διεθνώς για γενοκτονία σε βάρος του παλαιστινιακού λαού, εγκλήματα πολέμου και εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας, η χώρα μας όχι μόνο δεν αποστασιοποιείται, αλλά συμμετέχει μέσω δημόσιων φορέων και πανεπιστημίων στην ανάπτυξη και δοκιμή στρατιωτικών τεχνολογιών με τη συμμετοχή του ισραηλινού Υπουργείου Άμυνας και κρατικών πολεμικών βιομηχανιών.

Παράλληλα, προκύπτουν μείζονα ζητήματα που αφορούν την περιβαλλοντική προστασία, καθώς οι δοκιμές που περιλαμβάνουν χρήση σόναρ, ακουστικών συστημάτων, υποβρύχιων drones και τεχνητού φωτισμού, πραγματοποιήθηκαν σε περιοχή που γειτνιάζει άμεσα με προστατευόμενες ζώνες Natura 2000 και τον βιότοπο της απειλούμενης μεσογειακής φώκιας στη Μακρόνησο. Η έρευνα αποκαλύπτει ότι οι δοκιμές έγιναν χωρίς να κατατεθεί η προβλεπόμενη Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση και χωρίς να ενημερωθεί ή να γνωμοδοτήσει ο αρμόδιος οργανισμός ΟΦΥΠΕΚΑ. Επιπροσθέτως, εγείρονται σοβαρά ερωτήματα εθνικής ασφάλειας και διαχείρισης δεδομένων, καθώς η ισραηλινή RAFAEL αναλαμβάνει την επεξεργασία και ανάλυση μεγάλου όγκου δεδομένων από ευρωπαϊκά λιμάνια με τη χρήση αλγορίθμων τεχνητής νοημοσύνης, ενώ το Υπουργείο Άμυνας του Ισραήλ συμμετέχει στο Συμβούλιο Ασφαλείας του έργου, αποκτώντας πρόσβαση σε κρίσιμες υποδομές της χώρας μας. Τέλος, το γεγονός αυτό συνδέεται με τη στρατηγική ιδιωτικοποίησης του λιμένα Λαυρίου, για τον οποίο ενδιαφέρεται η Israel Shipyards Industries, βασικός προμηθευτής του ισραηλινού Πολεμικού Ναυτικού.

Η μετατροπή ελληνικών λιμανιών, δημόσιων πανεπιστημίων και ερευνητικών ιδρυμάτων σε κρίκους της ανάπτυξης και δοκιμής στρατιωτικών τεχνολογιών, σε συνεργασία με το ισραηλινό Υπουργείο Άμυνας συνιστά μια εξαιρετικά επικίνδυνη πολιτική επιλογή της κυβέρνησης. Η Ελλάδα δεν πρέπει να εμπλέκεται σε στρατιωτικές συνεργασίες και ερευνητικά προγράμματα που ενισχύουν πολεμικές βιομηχανίες ή συνδέονται με τις επιχειρήσεις του Ισραήλ. Αντίθετα, οφείλει να υπηρετεί την ειρήνη, το διεθνές δίκαιο και την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί:

1. Ήταν ενήμερη η ελληνική κυβέρνηση και τα αρμόδια Υπουργεία για το ακριβές περιεχόμενο, τον χρόνο και τους συμμετέχοντες φορείς των πιλοτικών δοκιμών που πραγματοποιήθηκαν τον Μάρτιο του 2026 στο λιμάνι του Λαυρίου;
2. Για ποιο λόγο δεν ζητήθηκε η προβλεπόμενη περιβαλλοντική αδειοδότηση και η γνωμοδότηση του ΟΦΥΠΕΚΑ, δεδομένου ότι οι δοκιμές διεξήχθησαν δίπλα σε προστατευόμενη ζώνη Natura 2000 και σε ευαίσθητα θαλάσσια οικοσυστήματα, και πώς διασφαλίζεται ότι δεν προκλήθηκε βλάβη στη θαλάσσια πανίδα της περιοχής;
3. Με ποιο σκεπτικό επετράπη σε κρατικές πολεμικές βιομηχανίες και στρατιωτικούς φορείς τρίτης χώρας να διεξάγουν δοκιμές συστημάτων επιτήρησης και να αποκτούν πρόσβαση, επεξεργασία ή διαχείριση ευαίσθητων δεδομένων που αφορούν την ασφάλεια ελληνικών λιμένων και ακτογραμμών;

4. Ποιο είναι το ακριβές ύψος της χρηματοδότησης που έλαβαν ή θα λάβουν οι ελληνικοί δημόσιοι φορείς (Υπουργείο Ναυτιλίας, Οργανισμός Λιμένος Λαυρίου) και τα ελληνικά ακαδημαϊκά/ερευνητικά ιδρύματα (ΕΛΚΕΘΕ, ΠΑΔΑ, ΕΛΜΕΠΑ) για τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα UnderSec, και εάν προτίθεται η κυβέρνηση να διακόψει ή να επανεξετάσει τη συμμετοχή ελληνικών δημόσιων ακαδημαϊκών και ερευνητικών ιδρυμάτων σε προγράμματα ανάπτυξης στρατιωτικών τεχνολογιών διπλής χρήσης με χώρες που κατηγορούνται διεθνώς για συστηματικές παραβιάσεις του διεθνούς δικαίου;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

Δρίτσας Θεόδωρος

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Τσακαλώτος Ευκλείδης